

Kritika a H. P. Lovecraft összes művei 1. kötethez

Szerző: Somogyi Gábor • Dátum: 2003-01-03

Lovecraftot a legtöbb hazai rajongója, vagy más, horror iránt érdeklődő olvasója elsődlegesen rémtörténetek szerzőjeként ismeri. És miért is ne tenné, az írásaiból készült antológiák száma mára meghaladja az egy tucatot. Téves feltételezés, hogy ezennel aztán véget is ért az író - egyébként nemigen terméketlen - repertoárja.

H. P. Lovecraft összes művei I. címen hirdeti önmagát a Kornya Zsolt, Magyarország legnagyobb Lovecraft-tudora által szerkesztett és a Szukits által megjelentetett kötet. Bevezetőjében többek közt azt olvashatjuk, hogy átfogó és színvonalas kiadvány szeretne lenni. Csak sajnos az „átfogó” és „színvonalas” fogalmak e könyvnél valahogy másmilyen értelemben merülnek ki, és nem úgy, ahogyan egy ilyen komoly címmel megáldott kötettől és szerkesztőitől elvárnánk.

Bajok vannak azzal a szóval, hogy „összes”. A Bevezetőben a következőket olvashatjuk: a Lovecraft által írt művek egytől egyig szerepelnek ebben a könyvben, és majd a folytatásában is. Ez magyarul annyit jelent, hogy a Lovecraft által írt horror / dark fantasy történetek azok, amelyekből kimerítő válogatást adnak. Ez azonban nem Lovecraft életműve. Lovecraft életműve nemcsak azokból a tucatnyi borzongató sztoriból áll; sőt, ez csak csekély hányadát teszi ki teljes irodalmi munkásságának. Hol vannak versei, tudományos írásai, kritikai (irodalomelméleti) publicisztikai, esszéi, levelei? Mint ahogyan később olvashatunk arról, hogy majd kegyeskednek néhány verset, levélrészletet „ízelítőként” megmutatni az olvasóknak. Ízelítőként vett válogatást azonban ne nevezzünk „összesnek”.

Talán az a cím, hogy „Lovecraft összes dark fantasy-je, plusz mutatóba néhány nem horror írása” jobban fedné a valóságot. Nem hinné Kornya Zsolt, hogy hány olyan magyar olvasója van Lovecraftnak, akiket esszéi, sőt, levelezései is érdekelnének, és nem feltétlenül vannak megáldva „filológiai hajlamokkal”. Védekezésésképp azt írja Kornya, hogy további műveivel még három-négy kötetet lehetne megtölteni. Hát töltsék meg, vagy adjanak kiadványuknak valami más címet.

Azonban nemcsak a teljeskörűség az, amely elvárható egy ilyen volumenű válogatástól (amely szerintem fontosságát tekintve nem különbözik a többi magyar kiadványtól), hanem a precizitás is. Hogy például ne botoljak szinte minden oldalon - főleg e könyv esetében is - valamilyen tördelési, vagy helyesírási hibába. Ironikus, de pont Kornya írja: „A magazinok kiadói [az olcsó ponyvákra] van szó - a szerk.] nem törődtek a szövegminőséggel, a szerkesztők minden egyeztetés (és lelkifurdalás) nélkül belejavítottak a szerző szövegébe, néhol egész fejezeteket fogalmazva át barbár módon; majd az így kapott textust helyesírási és tördelési hibáktól hemzsegve publikálták.”

Újat akarunk. Azt a 19 novellát, amelyet megtalálhatunk a könyvben, már kívülről fűjjük. Tucát másik könyvben szerepel már, amelyet minden rajongó vagy féltucatszor vagy még annál többször is elolvasott. Ha a kiadónak megéri az, hogy olyan novellákat közöl, amelyeket máshol, OLCSÓBBAN fellelhető könyvekben is elolvashattuk már, akkor az a kérés sem lehet eleve elveszett, hogy tényleg az összes művét jelentesse meg, vagy - a temérdek levelezésére való tekintettel - átfogó képet nyújtson Lovecraft eddig számunkra ismeretlen oldaláról is, és ne csak „mutatóba” közöljön ilyen írásokat.

De amíg ez nem történik meg, ez a könyv is egy átlagos lesz a többi között, amely szintúgy csipeget egy olyan személyiség munkáiból, akinek emléke igenis megérdemelné, hogy tényleg egy „Lovecraft összes” díszeljen a polcokon.